

Suntažnieks

SUNTAŽU PAGASTA LAIKRAKSTS

Nr. 12 (260)

Otrdiena, 2015. gada 22. decembris

ŠAJĀ NUMURĀ:

- 2015. gads Suntažu pagastā

- Mazu brīdi pirms

- Skolas ziņas

- Izmaiņas sociālajā jomā 2016. gadā

- Par ko rakstīja avīzēs pirms 100 gadiem

- Mēs varam līdzās būt...

- Kultūras namā janvārī

*Re, arī zvaigznēs ierakstīts
Tas pats, kas laukos plašos:
“Jāmeklē sudrabs, tas baltais, kas trīs
tepatās – mūsos pašos.”*

(I.Ziedonis)

REDAKTORA SLEJA

Pirms 10 gadiem, studējot Latvijas Universitātē, pasniedzēja kādā lekcijā mums stāstīja par Tomasa Hillana Ēriksena (politoloģijas doktors, sociālantropoloģijas profesors Oslo Universitātē) grāmatu "Mirkļa tirānija". Grāmatas saturs pamatā ir par informācijas sabiedrību, par tehnoloģijām mūsu dzīvē un par arvien pieaugošo informācijas apjomu. Toreiz, pirms 10 gadiem, šis citāts "mūsu dzīvē ienāks arvien vairāk tehnoloģiju, taču laika paliks arvien mazāk" nešķīta īsti saprotams un ievērtības cienīgs. Bet nu, ir pagājis laiks, un es ar pilnu pārliecību varu teikt – jā, tā tiešām ir. Ir tik daudz lietu, kas atvieglo mūsu ikdienas, bet laika tiešām ir kļuvis arvien mazāk. Informācijas apjoms, ko katru dienu saņemam, pieaug, paspēt gribās un vajag arvien vairāk un ikdienas skrējienā pamatīgi izjūtams mierīgā un lēnā laika trūkums. Arī Ēriksens savā darbā saka, ka "lielākā meistarība - pasargāt sevi no 99,99% piedāvātās informācijas un, protams, pilnvērtīgi izmantot 0,01%".

Pēc citos preses izdevumos lasītā šobrīd vajadzētu sekot padomiem, ko un kā darīt, lai tā nebūtu, kā izvērtēt, kas mums katram no piedāvātā informācijas daudzuma ir patiešām svarīgs. Taču nebūs ne padomu, ne ieteikumu, ne pārmetumu. Pārdomājot šo tēmu, gribu ikvienam avīzes lasītājam šajā gaišajā pirmssvētku laikā vēlēt – atrodiet kādu brīdi mierīgam un lēnam laikam - sev, saviem tuvajiem, varbūt vienkārši klusumam un pārdomām.

Lai patiesi sirsnīgs un sirdī gaišs Ziemassvētku laiks un, lai Jaunajā gadā izdodas atrast cerību un prieka staru ikdienas rūpju pārņemtajā skrējienā!

Agnese Brauna

2015. GADS SUNTAŽU PAGASTĀ

Kā jau pierasts, nākot Jaunajam gadam, atskatāmies uz šajā gadā paveiktajiem darbiem. Lielākais ieguvums Suntažos ir jaunu slūžu un aizsargdambja izbūve, kas bija jāveic sakarā ar to, ka 2014. gada plūdos tika pārrauts diķa aizsargdambis un iedzīvotājiem tika apgrūtināta nokļūšana Suntažu centrā, mērojot apkārceļus. Lai pēc iespējas ātrāk varētu sakārtot šo ceļa posmu, projektēšanas un būvniecības darbi paralēli tika veikti jau no paša gada sākumā. Būvniecību veica firma SIA „MA-TAKA”. Būve ekspluatācijā nodota š.g. 30. oktobrī par kopējo summu 674896,34 euro. Suntažu pagasta pārvalde šajā projektā piedalījās ar elektroapgaisojuma izbūvi uz ceļa pie dambja, kas nebija paredzēts projektā. Nākošajā gadā ir paredzēts labiekārtot peldētavu. Diķa dambja pārraušanas nelaime pavēra iespēju iztīrīt Dzirnauvu diķi no aizauguma. Jāpateicās Ogres novada vadībai par finansējuma sagādāšanu no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sakarā ar plūdiem un to seku novēršanu.

No mazākiem darbiem jāpiemin ēkas „Doktorāts” ieejas pārbūve, lai ēkā varētu iekļūt apmeklētāji ar kustību traucējumiem. Tāpat bibliotēkā tika nomainīts grīdas segums un novērsta ūdens notecē no gala sienas, un izremontēta viena telpa.

Pie vidusskolas tika labiekārtota ieeja skolā, nomainot

esošo segumu pret bruģi, izveidota uzbrauktuve cilvēkiem ar kustību traucējumiem, kā arī veikts pirmā stāva gaitiņa remonts.

Šogad tika sakārtota ūdens un kanalizācijas ūdeņu padeve mājā „Imantas”, kā arī pie strāvas pieslēgta šīs mājas pārsūkņēšanas aka.

Pagasta iedzīvotāji piedalījās arī mazo projektu apgūšanā. Jāizsaka atziņa Dzidrai Sproģei par ieguldīto lielo darbu, turpinot Suntažu kapsētas mūra atjaunošanu, kā arī par paveikto darbu, pilnveidojot apkārtni pie represēto pieminekļa ar jauniem pakāpieniem uz pieminekli. Pašus pakāpienus no granīta dāvināja pieminekļa autors Jānis Karlovs. Liels paldies Jānim Karlovam.

Arī „Dzintaru” mājas iedzīvotāji sakārtojuši dzīvojamās mājas priekšpusi, nobruģējot to un izgatavojot soliņus atpūtai.

Priecē tas, ka arī Juglā ir sarosījušies iedzīvotāji un pie mājām „Juglaslīči” ir izveidots jauks bērnu rotaļu stūrītis.

Paldies visiem, kas veica šos mazos, bet ļoti vajadzīgos apkārtnes pilnveidošanas darbus, kas priecē visus - gan lielos, gan mazos mūsu pagasta iedzīvotājus.

LAI ZIEMASSVĒTKU MIRDZUMS IENES MIERU JŪSU SIRDĪS UN MĀJĀS, DĀVĀJOT VEIKSMI, IZDOŠANOS UN DAUDZ GAIŠU NOTIKUMU JAUNAJĀ 2016. GADĀ!

Andris Ronis

IZMAIŅAS SOCIĀLAJĀ JOMĀ 2016. GADĀ

Īstenojot valsts sociālo politiku darba, sociālās aizsardzības, bērnu tiesību aizsardzības, bērnu un ģimenes lietu, kā arī cilvēku ar invaliditāti vienlīdzīgu iespēju jomā, Labklājības ministrija (LM) informē par vairākām būtiskām izmaiņām, kas stāsies spēkā 2016. gadā.

No 2016. gada 1. janvāra:

- Minimālā mēneša darba alga normāla darba laika ietvaros būs 370 eiro. Minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšana notiks atbilstoši normāla darba laika ietvaros mēnesī noteiktām darba dienu stundām un apmaksātām svētku dienu stundām, ja darbinieks neveic darbu šajās svētku dienās, kas iekrīt darba dienās (saskaņā ar Darba likuma 74.panta pirmās daļas 8.punktu), un apmaksātām pirms svētku dienu stundām, kas iekrīt darba dienās (saskaņā ar Darba likuma 135.pantu), ja darbinieks neveic darbu šajās stundās. LM katru gadu aprēķinās četru veidu normālā darba laika stundu skaitu mēnesī un atbilstošās minimālās stundas tarifa likmes pa mēnešiem par nākamo periodu, un publicēs to apmērus LM tīmekļvietnē: <http://www.lm.gov.lv/text/2525>.

- 2016. gadā pārrēķinās pensijas (vecuma un apgādnieka zaudējuma pensijas, kā arī saskaņā ar Nolikumu „Par izdienas pensijām” piešķirtās izdienas pensijas), kuras piešķirtas 2010. gadā. Pārrēķinot pensijas, tās palielināsies cilvēkiem, kuri pensijas sāka saņemt ekonomiskās krīzes laikā, piemērojot negatīvu kapitāla indeksu. Turpmāk indekss būs pozitīvs. Pensiju pārrēķins notiks automātiski, un senioriem papildus nekas nav jādara. Pārskaitīto pensijas apmēru noteiks no 2016.gada 1.janvāra un par periodu no 1.janvāra to izmaksās līdz 2016.gada augustam.

- Piešķirot pensijas (vecuma un apgādnieka zaudējuma pensijas, kā arī saskaņā ar Nolikumu „Par izdienas pensijām” piešķirtās izdienas pensijas) no 2016.gada, pensijas kapitāla aprēķināšanai piemēros izlīdzināto pensijas

IZMAIŅAS SOCIĀLAJĀ JOMĀ 2016. GADĀ

kapitāla aktualizācijas kārtību. Proti, ja pensijas kapitāla aktualizācijai aprēķinātais ikgadējais apdrošināšanas iemaksu algas indekss ir mazāks par skaitli „1”, pensijas kapitāla aktualizācijai piemēros indeksu „1”. Nākamo gadu, kas seko gadiem, kuros minētais indekss bija mazāks par skaitli „1”, pensijas kapitāla aktualizācijai aprēķinātos pozitīvos indeksus aizstās ar indeksu „1” līdz gadam, kamēr aizstāto indeksu reizinājums ir lielāks par skaitli „1”. Pensijas kapitāla aktualizēšanas kārtību saistībā ar negatīvajiem apdrošināšanas iemaksu algas indeksiem piemēros, sākot ar 2009.gadam noteikto indeksu, t.i. ar pirmo negatīvo indeksu.

- Slimības, maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu varēs pieprasīt sešu mēnešu (iepriekš 12 mēnešu) laikā no apdrošināšanas gadījuma iestāšanās dienas.

- Valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī kapitālsabiedrībām, kurās valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā pārsniedz 50%, Nodarbinātības valsts aģentūras vakancu portālā būs jāpublicē informācija par izsludinātajiem konkursiem uz brīvajām darbavietām. Patlaban informāciju par publiskā sektora amatu konkursiem publicē tikai oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

- Brīvprātīgā darba organizētājiem būs jānodrošina brīvprātīgā darba veicēju apdrošināšana nelaimes gadījumiem brīvprātīgā darba veikšanas laikā, ja pastāvēs risks darba izpildītāja drošībai un veselībai, ka arī paaugstināts nelaimes gadījumu risks, piemēram, darbā ar toksiskām, kodīgām, sprādzienbīstamām vielām, bīstamām iekārtām, u.c.

- Paplašināta daudz bērnu ģimeņu definīcija, nosakot, ka daudz bērnu ģimene ir ģimene, kuras aprūpē ir trīs vai vairāki bērni līdz 24 gadiem, tai skaitā audžuģimenē ievietoti un aizbildnībā esoši bērni, kamēr viņi iegūst vispārējo, profesionālo, augstāko vai speciālo izglītību.

- Lai mazinātu gadījumu skaitu, kad bērnus šķir no ģimenes, ierosinot lietu par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam, veiks riska novērtēšanu (vecāka līdzatkarība, problēmas neatzišana u.tml.), informēs vecāku par sekām un uzdos vecākam sadarbībā ar sociālo dienestu noteiktajā termiņā novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus. Tikai tad, ja vecāks noteiktajā termiņā kavēsies

novērst bērna attīstībai nelabvēlīgos apstākļus un bērna palikšana ģimenē apdraudēs bērna dzīvību un veselību, bāriņtiesa lems par aizgādības tiesību pārtraukšanu vecākam un bērna šķiršanu no ģimenes. Par bērna šķiršanu no ģimenes varēs lemt tikai tad, ja apdraudējumu nevarēs novērst ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem (pagaidu aizsardzība pret vardarbību, bērna nodošana citas personas, ar kuru bērnam ir emocionāla saikne, īslaicīgā aprūpē drošos apstākļos u.tml.).

- 1,6 miljoni eiro paredzēti, lai pilnveidotu un uzlabotu tehnisko palīgīdzekļu kvalitāti, kā arī paplašinātu to klāstu cilvēkiem ar invaliditāti.

- Precizēts to cilvēku loks, kuriem Latvijas Republikā ir piešķirami sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība. Tādējādi Latvija aktualizējusi sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanas iespējas gan Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, gan ārzemniekiem, kuriem ir pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai piešķirts ES pastāvīgā iedzīvotāja statuss, gan trešo valstu pilsoņiem.

2016. gadā palielināsies Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām atbalsts. Cilvēkiem, kas ieguvuši trūcīgā statusu vai nonākuši krīzes situācijā, pārtikas kompleksos papildus līdzšinējiem pārtikas produktiem ievietos arī sautētās liellopu gaļas konservus, olu pulveri un kartupeļu biežputras pārslas. Tāpat paredzēts jauns komplekta veids gatavās maltītes pagatavošanai. To saņems partnerorganizācijas, kas nodrošinās gatavās maltītes izsniegšanu (t.s. zupas virtuvēs). Jaunā satura kompleksus varēs saņemt pēc jaunā pārtikas palīdzības piegādes publiskā iepirkuma noslēgšanās, sākot no 2016. gada 1.jūnija.

2015. gadā neizdalītos mācību piederumu kompleksus trūcīgas vai krīzes situācijā esošās ģimenes ar skolas vecuma bērniem no 5 līdz 16 gadiem varēs saņemt līdz 2015./2016.mācību gada beigām, tas ir, līdz 2016. gada 10. jūnijam. 2016. gada un turpmāko gadu mācību piederumu kompleksus varēs saņemt vienu reizi konkrētā kalendārā gada laikā.

Informāciju sagatavoja:

Marika Kupče, Komunikācijas nodaļas vadītāja, 67021581, e-pasts marika.kupce@lm.gov.lv

MĒS VARAM LĪDZĀS BŪT...

5.decembrī Suntažu kultūras namā tika aizvadīts ikgadējais vokālo ansambļu dziedāšanās koncerts. Ar koncerta vadmotīvu – Mēs varam līdzās būt – ansamblis “Svīre” šogad uz kopīgu muzicēšanu ziemas ieskaņā aicināja savus dziedājošos draugus no Aizkraukles, Ikšķiles, Ādažiem, Skultes, Kalsnavas, Mežotnes, Ogresgala, Rīgas, Smārdes un Madlienas. Koncertā izdziedātās dziesmas bija daudzveidīgas un atšķirīgas, taču visi priekšnesumi bija skanoši un mirdzoši. Un tas ir galvenais, kas vieno ikdienā tik dažādos ansambļu dalībniekus – prieks par to, ka dziedam un varam līdzās būt.

Ansamblis “Svīre” saka paldies kultūras nama vadītājai Dzidrai Sprōģei – par iespēju koncertēt jaunos, krāšņos tērpos; paldies ikvienam, kas palīdzēja šī pasākuma sagatavošanas darbos un norisē, kā arī paldies ikvienam klausītājam un atbalstītājam. Taču vislielākais paldies mūsu vadītājai Inītai un ģimenēm, kas vienmēr ir gatavi palīdzēt, pēdējā brīdī ko sagādāt, pagaidīt, vēlos vakaros un brīvdienās uzņemt rūpes par mūsu nākamās paaudzes dziedātājiem un piedalīties!

Agnese Brauna

MAZU BRĪDI PIRMS

Ziemassvētku gaidīšanas laikā, 13.decembrī, jauktais koris "Suntaži" un vokālais ansamblis "Svīre" Suntažu Vissvētākās Trīsvienības Romas katoļu baznīcā iepriecināja mūzikas mīļotājus ar skanīgu koncertu svētku noskaņās.

Kora un ansambļa dziedātāji un vadītāji izsaka pateicību baznīcas draudzei un priesterim Gregoram Kibulim par sirsnīgo un laipno uzņemšanu!

SKOLAS ŽIŅAS

Suntažu vidusskolas 1.semestra mācību darba rezultāti.

Skolēni semestra vērtējumus skolā saņem divas reizes gadā – Ziemassvētkos un mācību gada noslēgumā. Šī gada 1.semestrī skolēnu, kuri mācās uz 7 – 10 ballēm ir vairāk, nekā citus gadus, tie ir 57 - jeb 31% no 4. līdz 12.klasei. 1. – 3.klasei vēl netiek ballēs vērtēti visi mācību priekšmeti, tāpēc šie skolēni vērtējumā netiek ieskaitīti.

13 skolēni mācās uz 8 – 10 ballēm. Tie ir: **Mareta Moskoļūna, Ērika Spilo** – 4.klase, **Betija Elza Eiduka, Marta Marija Maurāne, Īrisa Brička, Marta Jakobsona** – 5.klase, **Santa Makarova** – 7.klase, **Helēna Gintere, Elīna Ozola, Annija Daniela Rogule** – 8.klase, **Katharina Mueller** – 10.klase, **Zane Kampa** – 11.klase, **Evita Janberga** – 12.klase

Skolēni, kuri mācās uz 7 – 10 ballēm: Tomass Andrukovičs, Laura Bērziņa, Laima Kameņkova, Ivars Melnis, Anna Ance Leja, Marta Veļķa – 4.klase, Jānis Mārtiņš Īvāns, Mārtiņš Eiduks, Anete Kalniņa, Adriana Krūze, Viktorija Maurāne, Gustavs Arnolds Sūna – 5.klase, Liene Grava, Mareks Kārklīšs, Renārs Lellis, Iluta Ozoliņa, Kristers Kristis Sūna, Sanija Zandberga – 6.klase, Artis Farins, Paula Galauska, Daniels Krūze, Patrīcija Pavlova – 7.klase, Roberts Eiduks, Toms Valdemārs Eiduks, Dīta Grava, Nils Eduards Jakobsons, Una Juškāne – 8.klase, Samanta Deguna, Margarīta Morozova, Evita Slaviete, Elvita Gavre, Kitiņa Kļaviņa, Renāte Kuželēnko, Kārlis Līcis, Niks Niklāvs Sūna – 9.klase, Jūta Buklovskā, Dāvis Klāvs Caune, Zane Jēkabsona, Laura Ozola, Signe Zutere – 10.klase, Evija Andersona, Ilze Glaudiņa, Reinis Ozoliņš – 11.klase, Una Kalniņa – 12.klase.

Skolēni un viņu vecāki tiek godināti tradicionālajā ikgada pasākumā pie Eglītes "Pieņemšana pie direktores", kurā saņem goda rakstus un pateicības. Pagasta pārvaldnieks Andris Ronis un grāmatvede Helga Elksne ir sarūpējuši katram skolēnam dāvanīņas. Kā pārsteiguma dāvāna ir koncerts, ko sniedza mākslinieki Antra Stafecka un Jānis Čubars.

Suntažu vidusskolas mācību pārzine Skaidrīte Andževa

SKOLAS ZIŅAS

Ziemassvētku pasākumi Suntažu vidusskolā

Ziemassvētku pasākumi skolā aizsākās ar pirmsskolas bērnu grupiņu eglīti 16.decembrī, kad pils zālē visi tika aicināti uz balli Ledus pilī. Mazās sniegpārslīņas virpuļoja pa zāli deju ritmos, izdziedāja svētku dziesmas un kopā ar vecākiem priecīgi sagaidīja Ziemassvētku vecīti.

17.decembris ir aktīva svētku svinēšana visām klasēm no 1.-12. Plkst.10.00 skolas aktu zālē pulcējās 1.-4. klase un viņu vecāki, lai kopīgi priecātos par piparkūku vīriņa Kraukšķīša piedzīvojumiem plašajā pasaulē. Ko tik viņš nesatika pa ceļam - pārslas, rūķus, lāci, lapsu, suni Vavi, žagatu un daudz jauku dejojāšu un dziedātāju. Paldies 1.-4.klases teātra pulciņam, tā vadītājai Agitai Lazdiņai un klašu audzinātājām par ieguldīto darbu.

14.00 uz pasākumu aicināti 5.- 8.klases skolēni, kuri 8.klases vadībā izdzīvoja Ziemassvētkus dažādu gadu desmitu garumā. Šeit atklājās aktieriskais talants un vērtīgas jauno režisoru iezīmes.

Ziemassvētku pasākumi Suntažu vidusskolā

17.00 skaistu punktu Ziemassvētku eglīšu pasākumiem pieliek 9.-12.klases, kas ļoti pārdomātā un vizuāli baudāmā veidā, 11.klases vadībā, atklāj dažādus mākslas un mūzikas stilus. Paldies visiem par ieguldīto darbu svētku noskaņas radīšanā, it īpaši 11.klases skolēniem un viņu audzinātājai Inītai Andževai, kas divu nedēļu garumā vēlās vakara stundās (lai saglabātu visu noslēpumā) veica visus nepieciešamos sagatavošanās darbus. Filmēšana jau nav joka lieta, tā prasa īpašu aktieru atlasīti un pasaulslaveni ierakstu studiju piesaisti. Un ja vēl Ziemassvētku vecīša vietā ierodas atsaucīgie 11.klases vecāki...

Vēl lielu paldies sakām Inetai Donskai, Kristīnei Grabežovai un Gunitai Brantei, kas skolas eglei noadīja pasakainus rotājumus ar latviskajiem rakstiem. Tā turpmāk būs mūsu egles īpašā rota!

Un liels paldies Gunai Venterei, kas kārtējo reizi izpalīdzēja skolas nenopietnajos darbos, šoreiz iepriecinot skolotājus un tehnikos darbiniekus kopīgā aktivitātē ar skatu uz nākamo – Pērtiķa gadu!

Lai sirsnīgi Ziemassvētki savu mīļo cilvēku tuvumā un veiksmīgs nākamais gads!

Ārpusstundu darba organizatore Gunta Būmeistare

MĀLPILS PROFESIONĀLĀ VIDUSSKOLA

Ar 2016.gada janvāri piedāvā jauniešiem vecumā no 17 līdz 29 gadiem (ieskaitot), apgūt profesiju "Eiropas Savienības fondu darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.2.1.specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt nodarbinātību, izglītību vai apmācības neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu garantijas ietvaros" pasākuma "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros" projekts "Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros", vienošanās Nr. 7.2.1.2./15/I/001 šādās profesionālās izglītības programmās:

PROFESIJA, KVALIFIKĀCIJA

• Siltuma, gāzes un ūdens tehnoloģija

Kvalifikācija: inženierkomunikāciju tehniķis

• Ēdināšanas pakalpojumi

Kvalifikācija: ēdināšanas pakalpojumu speciālists

• Kokizstrādājumu izgatavošana

Kvalifikācija: mēbeļu galdnieks

• Interjera dizains

Kvalifikācija: Interjera noformētājs

• Būvniecība

Kvalifikācija: ēku būvtehniķis

MĀCĪBU ILGUMS

1.5

1.5

1.5

1.5

1.5

IEPRIEKŠĒJĀ IZGLĪTĪBA

12. klases

12. klases

12. klases

12. klases

12. klases

Jauniešiem izglītības programmas apguves laikā tiks nodrošinātas prakšu vietas un sekmīga mācību procesa laikā būs iespēja saņemt stipendiju no 70 līdz 115 EURO mēnesī.

Precīzāku informāciju un uzņemšanas nosacījumus uzzini skolas mājas lapā: www.malpilsskola.lv Pils iela 14, Mālpils, Mālpils novads, LV – 2152, tālr.: 67925267, fakss 67970907, e – pasts: mpv_lietvede@malpilsskola.lv

PAR KO RAKSTĪJA AVĪZES PIRMS 100 GADIEM?

Tagadējā laikmeta vēsturisko materiālu krāšana

Tagadējais pasaules karš smagi aizķēra visas latviešu tautas likteni. Viņas kulturālā darbība pa daļai pavisam pārtraukta, vietām lielā mērā ierobežota. Nezaudējot ne vienu acumirkli ticību par latviešu tautas tālāko nākotni, par atgriešanos viņas dzimtā zemē, Latviešu bēgļu apgādāšanas Centrālkomiteja nekavējot grib ķerties pie tagadējā laikmeta vēsturisko

materiālu krāšanas, kuros šā vai tā atspoguļojas latviešu tautas tagadējie pārdzīvojumi un likteni. Starp šiem materiāliem pirmo vietu ieņem mūsu laikraksti. Centrālkomiteja laipni lūdz laikrakstu izdevējus un redakcijas, tāpat arī lasītājus, kuru rokās atrastos pilnīgi komplekti, sākot ar 1.jūliju 1914.gadā – tos ziedot Latviešu Bēgļu Apgādāšanas Centrālkomitejai kā materiālus latviešu tautas vēsturei.

Tālāk būtu no svara sakrāt arī

tos krievu laikrakstus, kuros šīnī laikā parādījušies raksti par latviešiem. Saņēmušies šos numurus, Centrālkomiteja tos sakārtos un sakrās, nepilnīgos komplektus papildinās, tāpat savāks arī citus vēsturiskus materiālus, lai tos darītu pētāmus vēsturniekiem. Ievērojot lietas svarīgumu, Centrālkomiteja sagaida uz mūsu sabiedrības dzīvu atsauksmi, lai krājami vēsturiskie materiāli iznāktu jo pilnīgāki un daudzpusīgāki.

(Jaunās Pēterpils Avīzes, Nr.20., 09.12.2015)

PAR KO RAKSTĪJA AVĪZES PIRMS 100 GADIEM?

Pierādījums, ka pilsētās var gan saimniekot bez ienākumiem no reibinošajiem dzērieniem

Kara laiks ir grūts pārbaudīšanas laiks arī mūsu pilsētu saimniecībām. Pienākumi uz pilsētām gulstas nesamērīgi smagāki kā miera laikā. Bet grūtās un pat pilnīgi neiespējamās satiksmes dēļ produktu un visa vajadzīgā apgādāšanas ziņā viņas ir tikpat kā nogrieztas no pasaules. Miera laiku galvenais ienākums – reibinošo dzērienu firdzniecība – pie tam tagad ir aizvēries pavisam. Nav tamdēļ brīnums, ka pilsētu domes pret šo ienākumu avotu negrib saistīties ar noteiktiem lēmumiem priekš nākotnes, bet priekš katra gadījumā atstāj "jautājumu atklātu", t.i., lai tādā gadījumā, ja dzērienu pārdošana pēc kara atkal tiktu atļauta, no šā ienākumu avota atkal varētu netraucēti smelt.

Ir iepriecinoši dzirdēt, ka visur šajos grūtajos laikos mūsu latviešu pilsētas rāda labas saimniekošanas piemērus. Senāk mēs nodrukājām ļoti atzinīgu atsauksmiparfirilatviskās Valmieras pilsētas saimniekošanu. Izrādās, ka bez visiem lielajiem ienākumiem no alkoholiskiem dzērieniem, ar saprāfigu saimniekošanu ir panākts, ka šis grūtais kara gads pilsētai ir savā ziņā bijis ienesīgāks, nekā gads pirms kara laika. Valmieras pilsētas valde, tāpat kā visas citas pilsētas, savā vairumā ir alkohola piekritēja, tamdēļ, ka ieņēmumi no stipriem dzērieniem nāk pilsētas kasē bez kaut kādas galvas grozīšanas. Bet tāpēc, ka Valmieras pilsētas domē ir arī daži dedzīgi alkohola pretinieki, kas pastāvīgi aizrāda uz alkohola aprobežošanas nepieciešamību un

Darba organizēšana

Prašana organizēt darbu ir viens no vislabākajiem palīgiem nācījas kritiskos brīžos, kad pagātnes kultūras darbs sagrūst un tautai rēgojās pretim nabadzība un posts. Darbs ir katra cilvēka nākotnes cēlētājs. Ja visiem Kurzemes bēgļiem lietderīgi liktu strādāt organizētā darbā, tad viņi drīz spētu radīt tik daudz, cik Kurzemes īpašumi ir cietuši šajā karā. Lai atskatāmies uz Kurzemes bēgļiem. Vai tas nav nenormāli, ka darba spējīgi cilvēki dzīvo brīvā un tiek uzturēti no valsts tad, kad valstij pašai visvairāk vajag palīdzības, kad valstī ir liels pieprasījums pēc darba rokām? Iekš-Krievijā vietām ir milzīgs strādnieku trūkums. Maskavā pat studenti iet mal-

uz citiem ienākumu avotiem, lai gan tie prasa vairāk darba. Vēl jāpiezīmē, ka rakstā minētie labie panākumi ir sasniegti šoreiz nevis ar jaunatvērtiem ienākumu avotiem, bet vienkārši ar kārtīgāku nodokļu nokārtošanu un iekasēšanu, ar to no ūdensvada vien Valmierā tagad ieņemts trīs reizes vairāk nekā agrāk. Arī pilsētas aptieka esot devusi prāvu atlikumu. Valmierā jau gan ir maza un nabadzīga pilsēta, bet arī viņa var vēl atrast jaunus ieņēmumu avotus. Tā, piemēram, labs ieņēmumu avots miera laikā šē būtu labi iekārtota lopu kautuve.

Augšējā jautājumā no Valmieras mums raksta:

Lieli notikumi bieži vien atrisina un izskaidro jautājumus, ap kuriem ikdienišķā dzīvē daudz reiz velti laužām galvu. Tā pasaules karš atrisinājis un apgaismojis vienu otru strīdīgu un sarežģītu sadzīves jautājumu. Gribu aizrādīt uz alkohola apkarošanas lietu, par kuru daudzas galvas tika laužītas jau ilgi pirms kara izcelšanās. Daži no sabiedrības darbiniekiem gribēja īsi un ātri tikt vaļā no alkohola, aizliedzot pilsētā viņa pārdošanu un slēdzot visas alus bodes, hoteļus un bufetes ar reibinošiem dzērieniem. Otri, kaut gan arī atzina alkohola kaitīgumu, tomēr šaubījās vai pilsētai būs iespējams uzstādīt budžetu, ja nebūtu vairs ieņēmumu no reibinošiem dzērieniem. Šīs domas arī tika izteiktas 1914.gadā Valmieras pilsētas domē, kur apsprieda 1915. gada budžetu bez ieņēmumiem no alkoholiskiem dzērieniem, kurus valdība bija aizliegusi pārdoāt. Budžets bija gan sastādīts, bet turpat tika izteiktas šaubas, ka dzīvē vis tā neiznāksot,

.....

ku zāgēt, lai pilsēta tiktu pie siltuma. Valstij vajadzīga armijas apgādāšana, armijai aiz muguras vajadzīgi ceļi, apcietinājumi, pat cietokšņi. Ja bēgļus izlietotu šai darbā, ja sievietes vērptu un astu priekš armijas, ja vīrieši gatavotu ratas, ieročus, apcietinājumus, tad pēc labas organizācijas valsts tiktu neuzvarama.

Ar organizētu darbu varētu bēgļus saturēt kopā un viņus atkal kādreiz pārvest lielākos pulkos uz Latviju. Ar organizētu darbu varētu bēgļus atturēt no pabalstu prasīšanas no valsts, jo viņa lūdzējus pazemo un samaitā.

Mums, latviešiem, amatniecības tradīcijas ir ļoti vājas. Latgalē pat gandrīz nemaz nav latviešu amat-

kā uz papīra un iztrūkums esot droši vien paredzams. Tagad 1915.gads tuvojas beigām un skaidri var noteikt minētā budžeta likteni. Kad pagājušo mēnesi domē tika apspriests pilsētas budžets 1916.gadam, tad izrādījās, ka grūtā 1915. kara gadā bez ieņēmumiem no reibinošiem dzērieniem, ne tikai nebija iztrūkuma, bet bija pat tik liels atlikums, ka pilsētas valdes locekļi un sekretārs lūdza viņiem izmaksāt, vairāk darba un lielas dārdzības dēļ, paaugstinātu algu, kura viņiem bija piespriesta tikai pēc kara, jau par 1915.gadu - kopā 720 rubļu – un uzņemt šo summu arī jau 1916.gada budžetā.

Ar to spilgti pierādīts, ka ir gan iespējams pilsētas saimniecībā iztikt bez ieņēmumiem no alkoholiskiem dzērieniem, ja uz to vai nu tiek piespiesti vai arī mums pašiem ir nopietna griba. Cerēsim, ka arī nākotnē, kad varbūt atkal tiks atļauti reibinošie dzērieni, Valmieras pilsētas valde un dome atcerēsies 1915. grūto kara gadu un atsacīsies uz visiem laikiem no ienākumiem, kuri ieplūst pilsētas kasē no mieru un garu samaitājošām iestādēm. Mēs visi ceram, ka mums pietrūks spēka uzveikt mūsu stipro un vilftīgo ienaidnieku. Tāpat mums, pamatojoties uz augšminētiem piedzīvojumiem, ir tiesība gaidīt un cerēt, ka mūsu sabiedrība un pašvaldības iestādēm būs turpmāk tik daudz morāliska spēka – atkafīties no iekšējā vēl ļaunākā ienaidnieka – alkohola, lai mūsu pēcnācēji nevarētu mums pārnest, ka mēs nekā neesam mācījušies no lielā pasaules notikuma – kara.

Ga. (Lidums, Nr.322, 21.12.1915)

nieku. Latvieši pēc savas dabas ir algādži, nekā uzņēmēji, īpašnieki, viņi labprāt strādā zem komandas, bet darbu tie prot organizēt tikai mazumā. Lūk, tāpēc, izņemot lauksaimniecības organizācijas, tiem nemaz nav lielāku darba uzņēmumu. Tāpēc maz arī to cilvēku, kas tagad prastu organizēt darbnīcas, pirkt materiālus un precēm iegūt tirgu.

Lielie notikumi mūs ir pārsteiguši. Mēs neesam sagatavoti uz to, ka darbu zaudējušiem tautas locekļiem atkal varētu sagādāt darbu. Tomēr bēgļu nodaļām taisni var uzlikt par pienākumu organizēt darbnīcas bēgļiem.

(Lidums, Nr.327, 29.12.1915)

KULTŪRAS NAMĀ JANVĀRĪ

• 2. janvārī plkst. 16.00 **Jaunā gada sagaidīšanas Masku ballīte - diskotēka Suntažu estrādē!** Aicinām dažādos tēlos iejusies gan lielus, gan mazus ballētājus. Plkst. 16.00 sāksies Masku parāde. Pasākuma laikā tiks apbalvotas interesantākās, atraktīvākās maskas. Muzikālo "takti"siņš DJ Gints. Būs salūts un karsta tēja! Dalības maksa - 2 eiro katram ballētājam!

• 16. janvārī plkst. 20.00 **Pašdarbnieku balle** "Mazā, sirmā kumeliņā, jāj pa ceļu pasaciņa". Aicinām svinēt jaunā gada sagaidīšanu visus kultūras nama pašdarbniekus un vadītājus, priecāsimies tikties arī ar bijušajiem kolektīvu dalībniekiem! Balli spēlēs grupa "Baltie lāči".

• 31. janvārī plkst. 16.00 režisora **Didža Caukas veidotā Aspazijas luga "Madlienas torņa cēlējs"**. Izrādē piedalās aktieri no Madlienas, Suntažu, Ķeipenes, Lauberes pagastiem un Ogres. Ieejas maksa-2 eiro.

Kolektīvu izbraukumi.

- 23. janvārī VPKD "Sunta" piedalīsies deju kolektīvu sadancī Salaspilī.
- 30. janvārī SDK "Suncele" sadancos Straupē.

Nu jau daudzus gadu
Kopā iets.
Gan no salda,
gan no sūra trauka dzerts.

Mūžs ar likteņlaimi
kopā savīts,
vienam otru mīlēt,
sargāt vadīts.

(V.Kokle – Līviņa)

**Sirsnīgi sveicam
Ventu un Antonu Svilānus
dimanta kāzu jubilejā.**

"Bangu" mājas iedzīvotāji

Suntažu vidusskola ar
04.01.2015. **aicina darbā** mīļu, radošu
un atbildīgu pirmsskolas izglītības
mūzikas skolotāju darbam ar 1,5 līdz
6 gadus jauniem bērniem, **kā arī kon-**
certmeistari 1.-4. klašu tautas deju
kolektīviem. CV un motivācijas vēstuli
lūdzu sūtīt uz norādīto e- pastu: sun-
tazi_vsk@ogresnovads.lv

Aicinām

uz aerobikas nodarbībām, kas
notiek otrdienās Suntažu
vidusskolas aktu zālē.

Nodarbības organizētas divās
grupās: pirmā grupa plkst. **18.45** un
otrā grupa plkst. **20.00**.

Kontaktārunis: 29285500 – Baiba

Tavs zelts lai ir pieticība.
Tavs sudrabs – saticība.
Tavs gods lai ir labsirdība.
Tava laime – mīlestība.

(V.Kokle – Līviņa)

**SVEICAM
VISUS DECEMBRA JUBILĀRUS!
ĪPAŠI**

75 gados

Jāni Lagzdiņu
Valiju Pelci
Staņislavu Tarendžu

82 gados

Ivanu Čerjonoku
Kaisu Pušpurī

83 gados

Paulu Ilmani

84 gados

Henovefu Batari

Valdu Mīetuli

88 gados

Ēriku Mīlni

90 gados

Alvīni Grišāni
Skaidrīti Kļaviņu

Prāts negrib noticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.
**Skumju brīdī esam kopā ar
Astrīdu Ārmani un viņas ģimeni,**
dēlu Arti mūžībā aizvadot.

Suntažu vidusskolas kolektīvs

Brīdī laika man dzīvot,
Nedzīvot saules mūžu;
Ūdenim, akmenim,
Tiem dzīvot saules mūžu.
(Latv. I. dz.)

**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Ārmaņu ģimenei**
saistībā ar Artu aiziešanu mūžībā.

Skolotāja Ineta Liepiņa un
klasesbiedri Suntažu vidusskolā

Dedzu skalu, dedzu sveci,
Tumša mana istabiņa...

„Rītu”, Arta Ārmaņa mājas
iedzīvotāji apbrīno
Arta dzīvesprieku un izturību.
**Jūtam līdzī lielajās bēdās
Arta tuviniekiem.**

„Rītu” iedzīvotāji.

Uzpūš vējš un pārrauj sveces mūžu,
Aust diena un pārrauj zvaigznes mūžu,
Krīt zvaigzne un pārrauj cilvēka mūžu.

(M. Bičūka)

Esam kopā ar Astrīdu,
dēlu smiltājā aizvadot.

Suntažu internātskolas kolektīvs

Gan sāpju dienas, gan saules rīts,
It viss tiek klusi zemē fīts.

(E. Vēveris)

Izsakām līdzjūtību Ārmaņu ģimenei,
pavodot Arti pēdējā gaitā.

„Pīlādžu” mājas iedzīvotāji.

Nem mūsu mīlestību, lai Tev nesalst,
Nem siltus vārdus aukstā ceļā līdz.
(O. Vācietis)

**Izsakām līdzjūtību
Astrīdai Ārmanei ar ģimeni,**
pavodot Arti mūžībā.

Skolas padomes vecāki